

ZNAKI CZASU

Nr indeksu 25116XW

© bank zdjęć Pixaabay

PSZENICA —
PROBLEM GLUTENU
WRÓŻBY I WRÓŻBICI
DZIEŃ GNIEWU
WYZNANIE MORDERCY
SZTUKA MOTYWOWANIA
DZIECKA

BÓG

i zmiana klimatu

ISSN 0208-9890

9 770208 989902

20 Bóg i zmiana klimatu

Zwolennicy ochrony środowiska mobilizują się, by na arenie międzynarodowej wywierać wpływ na rządy w celu uchwalenia ustawodawstwa chroniącego środowisko. Czy zdołamy uratować ziemię?

3 Nie ma przypadków

4 Znaki i fakty

5 Czy kardynał się myli?

Jedna godzina religii w szkole, ale obowiązkowo — miał powiedzieć kardynał Nycz przed wyborami parlamentarnymi, przeczuwając zmianę. Według niego znajomość chrześcijaństwa jest niezbędna do zrozumienia europejskiej sztuki, ponieważ cywilizacja europejska wyrosła z chrześcijaństwa.

7 Nie milczał w czasach Hitlera

Dietrich Bonhoeffer, zwany czasem „świętym protestanckim”, wydaje się bohaterem zapomnianym. Czy zmieni to hollywoodzka produkcja „Bonhoeffer: Pastor. Szpieg. Zabójca”, która pod koniec listopada trafi do amerykańskich kin?

23 Czy chcesz zobaczyć anioła?

Do najlepiej sprzedających się książek w księgarniach z książkami religijnymi należą te, które opisują spotkania współczesnych ludzi z aniołami. Czy to tylko ludzka wyobraźnia, czy rzeczywistość? A jeśli rzeczywistość, to czy zawsze bezpieczna?

26 Bejrut i inne miasta Libanu

Bejrut to stare fenickie miasto. Nigdy nie było tak potężne i sławne jak Tyr czy Sydon, ale podobnie jak inne fenickie metropolie stanowiło państwo-miasto. Rozbudowali je znany z Biblii Herod Agryppa i jego syn.

28 Serwis AAI

29 Pszenica — problem glutenu

W ocenie wielu specjalistów gluten pszeniczny wywołuje stany zapalne, które są podłożem miażdżycy i jej następstw, nadciśnienia, cukrzycy i jej następstw, reumatoidalnego zapalenia stawów i raka okrężnicy.

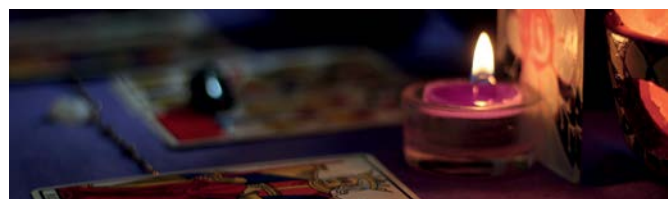
10 Dzień gniewu

Ludzie pragną bezwarunkowej miłości Boga. Nie chcą słuchać, że Bóg może się rozgniewać. I to jak! W jednej chwili zmiecie w proch całą historię. I wezwie na sąd.

14 Wyznanie mordercy

Życie, które miałem, przepadło. Stałem się mordercą, a dla wielu ludzi bestią. Zabiłem nie tylko innego człowieka, ale i niejako siebie, bo odsiaduję wyrok dożywocia. Dwa stracone życia. Teraz, po prawie 25 latach to wiem.

16 Wróżby i wróżbici

W bloku obok, gdzie mieszkam, pojawił się szylt z napisem „wróżka” i godziny przyjęć. Niektórzy sąsiedzi pukali się w czoło, inni się wystraszyli, jeszcze inni przez to sąsiedztwo poczuli się nobilitowani. A co o tym mówi Biblia?

18 Sztuka motywowania dziecka

Jakie cele chcemy osiągnąć, motywując nasze dzieci? Czy koncentrujemy się jedynie na tu i teraz, na tym, aby dziecko było w danej chwili posłuszne i zrobiło natychmiast to, czego oczekujemy, czy raczej zależy nam na celach długoterminowych?

NIE MA PRZYPADKÓW

ANDRZEJ SICIŃSKI
redaktor naczelny

To, czego można być pewnym, obok śmierci i podatków, to zmiany — są nieuchronne. Dobre zmienia się w złe, ale złe też nie jest wieczne. I to jest dobra nowina.

W mojej młodości o niektórych ludziach mówiło się: wieczny student. Nie mieli ochoty dorosnąć, wejść w nowy etap życia. Bali się zmiany. Wielu rodziców boi się wyfrunięcia dzieci z domowego gniazda, bo dla kogo będą dalej żyć. Dla innych zmianą niewyobrażalną jest przejście na emeryturę. I nie chodzi o znacznie niższy dochód, co raczej o brak pracy, bez której czują się niepotrzebni i bezwartościowi. Zmiany są nie do uniknięcia, można się na nie jedynie przygotować, choć w zasadzie tylko mentalnie.

O takim przygotowaniu mówi starotestamentowa Księga Koheleeta: „Na wszystko jest odpowiednia pora i każda rzecz pod niebem ma swój właściwy czas: Jest czas narodzin i czas śmierci, czas sadzenia i czas zbiorów. Jest czas zabijania i czas leczenia, czas burzenia i czas budowania. Jest czas płaczu i czas śmiechu, czas żałoby i czas tańców. Jest czas rozrzucaenia kamieni i czas ich gromadzenia, czas przytulania się do siebie i czas pozostawiania z dala. Jest czas poszukiwania i czas utraty, czas oszczędzania i czas trwo-

nienia. Jest czas rozdzierania i czas zszywania, czas milczenia i czas rozmów. Jest czas miłości i czas nienawiści, czas wojny i czas pokoju”¹.

Nic tu na ziemi nie trwa wiecznie. Szkoda — powie ktoś, kto cieszy się wygodami, miłością, zdrowiem i dobrą pracą. Ale większości tego brak i ta większość marzy o zmianie — na lepsze. A natchniony Kohelet mówi, że przemijają nie tylko dobre rzeczy, ale złe także. Zło, jakie by nie było, też kiedyś minie. Mędrzec przytacza całe spektrum przykładów zmian z różnych obszarów życia, aby każdy czytelnik jego księgi mógł odnaleźć w nich siebie i swoje obecne doświadczenie.

Już pierwsze słowa, że wszystko ma swój właściwy czas, zapewniają nas, iż życiem rządzi jakiś cel, a nie przypadek. „Właściwość” wyklucza przypadkowość. A nawet jeśli zdarzają się nam jakieś „przypadki”, to i one mają swój cel w szerszym Bożym planie.

Nie są przypadkiem ani narodziny, ani śmierć. Wszystko dzieje się z woli Bożej po coś. Dzieci też nie ma z przypadku. Nawet jeśli rodzice nie planowali ich narodzin, to Bóg ma plan dla każdego człowieka.

Śmierć i żałoba mogą mieć cel, choćby czegoś uczyć. Ludzie na co dzień nieskorzy do jakiegokolwiek autorefleksji dopiero nad cudzym grobem nabierają innej perspektywy, zaczynając myśleć o rzeczach, o których wcześniej nie myśleli. Śmierć pozwala docenić życie, własne i cudze, naprawić błędy, póki jeszcze żyjemy.

Czas sadzenia i zbiorów pokazuje, że nie ma kołaczy bez pracy, plonów bez wysiłku, otrzymywania bez dawania i zysków bez inwestowania.

Czy na zabijanie też jest „właściwy czas”? Tych negatywnych przeciwieństw z Księgi Koheleeta nie należy rozumieć jako Boskiego usprawiedliwienia dla istnienia śmierci, zabijania, burzenia, płaczu, żałoby, rozrzucaenia, straty, trwonienia, rozdzierania, milczenia, nienawiści i wojny. To jedynie stwierdzenia faktu, że na tej ziemi, dopóki nie przyjdzie Chrystus, będziemy tego wszystkiego doświadczać. Może nie dosłownie każdy wszystkiego, ale każdy przynajmniej niektórych z tych rzeczy, a razem wszystkiego. Niektórych złych rzeczy nie da się uniknąć. Niektóre Bóg na nas dopuszcza, gdyż w istocie sami sobie na nie zapracowaliśmy, a On nam tylko nie przeszkadzał. Czasem żeby docenić pokój, trzeba „zasmakować” wojny aż do obrzydzenia, choćby po to, żeby się wyleczyć z chorego nacjonalizmu i nienawiści do wszelkich „nie naszych”.

To, co złe, minie. Zło nie zwycięży. Dobro jeszcze wróci. Wojna się skończy — ta w Ukrainie i na Bliskim Wschodzie też. Wróci czas budowania i leczenia ran. Płacz i żałobę zastąpi jeszcze śmiech i taniec. Zerwane relacje zostaną jeszcze raz nawiązane. A czego nie zdążymy naprawić tu, naprawi Chrystus, gdy powróci, by starą ziemię zastąpić nową. ✝

ANDRZEJ SICIŃSKI

¹ Koh 3,1-8 Biblia ekumeniczna Towarzystwa Biblijnego w Polsce, Warszawa 2017.

POBUDKI 2025

**Lektura
tej książki
pomoże ci
stawić czoła
życiowym
wyzwaniom!**

Codzienne **rozważania biblijne**, które wzmocnią twoją **duchowość, poczucie wartości** oraz **relacje** z innymi ludźmi.

To także **praktyczny poradnik** dotyczący radzenia sobie z niedomaganiem zdrowia psychicznego, w tym emocjonalnego.

365 refleksji **na każdy dzień roku** zostało opracowanych przez **doświadczonych chrześcijańskich psychologów**, którzy w praktyczny sposób łączą swą wiedzę zawodową z **nauczaniem biblijnym**.